Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

10 юни 2021 година*

„Преюдициално запитване — Обща политика в областта на убежището и субсидиарната закрила — Директива 2011/95/ЕС — Условия за предоставяне на субсидиарна закрила — Член 15, буква в) — Понятие „тежки и лични заплахи“ срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт — Национална правна уредба, с която се предвиждаща изискване за минимален брой на цивилни жертви (убити и ранени) в съответния регион“

По дело C-901/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Висш административен съд провинция Баден-Вюртемберг, Германия) с акт от 29 ноември 2019 г., постъпил в Съда на 10 декември 2019 г., в рамките на производство по дело

CF,

DN

срещу

Bundesrepublik Deutschland

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: A. Prechal, председател на състава, N. Wahl, F. Biltgen, L. S. Rossi (докладчик) и J. Passer, съдии,

генерален адвокат: P. Pikamäe,

секретар: D. Dittert, началник-отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 19 ноември 2020 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за CF и DN, от A. Kazak, Rechtsanwältin,

* Език на производството: немски.

– за германското правителство, от J. Möller и R. Kanitz, в качеството на представители,

– за френското правителство, от E. de Moustier и D. Dubois, в качеството на представители,

– за нидерландското правителство, от K. Bulterman и M. Noort, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от J. Tomkin и M. Wasmeier, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 февруари 2021 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, буква е) и на член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9).

2 Запитването е отправено в рамките на два спора между CF и DN, двама афганистански граждани, и Bundesrepublik Deutschland (Федерална република Германия), представлявана от Bundesminister des Innern, für Bau und Heimat (федерален министър на вътрешните работи, строителството и територията, Германия), представляван на свой ред от директора на Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Федералната служба за миграцията и бежанците, Германия), във връзка с отхвърлянето от последно посочената служба на молбата за убежище на CF и на DN.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 6, 12, 13, 33—35 от Директива 2011/95 гласят:

„(6) Заключенията на Европейския съвет от Тампере уточняват […], че правилата относно статута на бежанец би следвало да бъдат допълнени и с мерки за субсидиарни форми на закрила, които да предлагат сходен статут на всяко лице, което се нуждае от такава закрила.

[…]

(12) Основната цел на настоящата директива е, от една страна, да гарантира прилагането от държавите членки на общи критерии за определяне на лицата, които реално се нуждаят от международна закрила, и от друга страна, да гарантира минимално равнище на обезщетения за тези лица във всички държави членки.

(13) Сближаването на правилата относно признаването и съдържанието на статута на бежанец и статута на субсидиарна закрила би следвало да допринесе за ограничаване на вторичното придвижване на молителите за международна закрила между държавите членки в случаите, в които това придвижване се дължи единствено на съществуващи различия в правните норми на държавите членки.

[…]

(33) Следва да се установят също така стандарти относно определението и съдържанието на статута на субсидиарна закрила. Субсидиарната закрила би следвало да допълни закрилата на бежанците, предвидена в [Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г.].

(34) Необходимо е да се въведат общи критерии, въз основа на които да се признава, че лицата, подали молба за международна закрила, отговарят на условията за субсидиарна закрила. Тези критерии следва да бъдат определени на основата на международните задължения, произтичащи от актовете за правата на човека и вече съществуващите практики в държавите членки.

(35) Опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една държава, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства“.

4 Член 2 от тази директива, озаглавен „Определения“, предвижда:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

а) „международна закрила“ означава статут на бежанец и статут на субсидиарна закрила, както са определени в букви д) и ж);

б) „лице, на което е предоставена международна закрила“ означава лице, на което е предоставен статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, както са определени в букви д) и ж);

[…]

е) „лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, които не отговарят на условията за бежанец, но за които има сериозни основания да се смята, че ако бъдат изпратени обратно в държавата на произход, или в случай на лице без гражданство — в държавата на предишното му обичайно пребиваване, биха били изложени на реална опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15, и по отношение на които не се прилага член 17, параграфи 1 и 2, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрилата на тази държава;

ж) „статут на субсидиарна закрила“ означава признаването от държава членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила;

[…]“.

5 Член 4 от тази директива, озаглавен „Оценяване на фактите и обстоятелствата“, гласи:

„1. Държавите членки могат да преценят, че е задължение на молителя да представи във възможно най-кратък срок всички необходими елементи в подкрепа на своята молба за международна закрила. Държавата членка следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата.

[…]

3. Оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

а) всички относими факти, свързани с държавата на произход, в момента на вземането на решение по молбата […];

б) относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;

в) индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства;

[…]

4. Фактът, че молител вече е бил преследван или вече е понесъл тежко посегателство, или е бил обект на директни заплахи за подобно преследване или подобно посегателство, е сериозен признак за основателни опасения на молителя от преследване или от реален риск да понесе тежко посегателство, освен ако съществуват достатъчни основания да се смята, че такова преследване или тежко посегателство не би се повторило.

[…]“.

6 Член 8 от същата директива, озаглавен „Вътрешна закрила“, гласи следното:

„1. При оценяването на молбата за международна закрила държавите членки могат да решат, че молителят не се нуждае от международна закрила, ако в част от държавата на произход той:

а) няма основателно опасение от преследване или не е изложен на реална опасност от тежки посегателства; или

б) има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства съгласно определението в член 7

и той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

2. При разглеждането на обстоятелството дали молителят има основателно опасение от преследване или дали е изложен на реална опасност от тежки посегателства, или дали има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства в част от държавата на произход в съответствие с параграф 1, държавите членки вземат под внимание в момента, в който се произнасят по молбата, общите условия в тази част на държавата и личните обстоятелства относно молителя в съответствие с член 4. […]“.

7 Съгласно член 15 от Директива 2011/95, озаглавен „Тежки посегателства“:

„Тежките посегателства са:

а) смъртно наказание или екзекуция; или

б) изтезание или нечовешко или унизително отношение, или наказание, наложено на молител в държавата на произход; или

в) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“.

8 Член 18 от същата директива, озаглавен „Предоставяне на статут на субсидиарна закрила“, гласи:

„Държавите членки предоставят статут на субсидиарна закрила на гражданин на трета държава или на лице без гражданство, които отговарят на условията за субсидиарна закрила в съответствие с глави II и V“.

Германското право

9 Директива 2011/95 е транспонирана в германското право с Asylgesetz (Закон за убежището, BGBl. 2008 г., I, стр. 1798) в редакцията му, в сила към момента на настъпване на фактите по главното производство (наричан по-нататък „AsylG“).

10 Член 3e от AsylG, озаглавен „Вътрешна закрила“, определя условията, които се изискват за наличието на алтернатива на вътрешната закрила, и гласи следното:

„(1) Статут на бежанец не се предоставя на чужденец, който:

1. в част от държавата си на произход няма основателни опасения от преследване или има достъп до закрила срещу преследване съгласно член 3d и

2. може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

(2) За да се определи дали тази част от държавата на произход отговаря на условията, определени в параграф 1, следва към момента на произнасяне по молбата да се вземат предвид общите условия в тази част на държавата и личното положение на чужденеца в съответствие с член 4 от Директива 2011/95/ЕС. За тази цел следва да се получи точна и актуална информация от съответните източници, като например върховния комисар за бежанците на Организацията на обединените нации и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището“.

11 Член 4, параграфи 1 и 3 от AsylG, с който се транспонират членове 2 и 15 от Директива 2011/95, определя условията за предоставяне на субсидиарна закрила и има следния текст:

„(1) Чужденец може да иска субсидиарна закрила, когато има сериозни и потвърдени основания да се смята, че в държавата си на произход той е изложен на опасност от тежки посегателства. За тежки посегателства се считат:

1. смъртно наказание или екзекуция;

2. изтезание или нечовешко или унизително отношение, или наказание; или

3. тежка и лична заплаха срещу живота или неприкосновеността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

[…]

(3) Членове 3c—3e се прилагат mutatis mutandis. Преследването, закрилата срещу преследване и основателните опасения от преследване се заменят респективно с опасността от тежки посегателства, закрилата срещу тежки посегателства и реалната опасност от излагане на тежки посегателства; статутът на бежанец се заменя със субсидиарната закрила“.

Фактите в главното производство и преюдициалните въпроси

12 CF и DN са двама цивилни афганистанци от провинция Нангархар. Федерална служба за миграцията и бежанците отхвърля подадените от тях молби за убежище. Жалбите, подадени от заинтересованите лица до административните съдилища в Карлсруе и във Фрайбург (Германия), не са уважени.

13 CF и DN подават пред Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Висш административен съд провинция Баден-Вюртемберг, Германия) жалба, с която искат да им бъде предоставена субсидиарна закрила съгласно член 4 от AsylG.

14 В този контекст посочената юрисдикция иска да получи разяснения относно критериите, които трябва да се приложат, за да се предостави субсидиарна закрила в случаи на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради „безогледно насилие в случай на въоръжен […] конфликт“ по смисъла на член 15, буква в) във връзка с член 2, буква е) от Директива 2011/95.

15 Всъщност въпреки уточненията, направени в решението му от 17 февруари 2009 г., Elgafaji (C-465/07, EU:C:2009:94, т. 35), Съдът все още не се е произнесъл по критериите, приложими за определяне на изискваното равнище на насилие, за да се установи наличието на тежки и лични заплахи поради безогледно насилие в случай на въоръжен конфликт. Освен това практиката на останалите съдилища в тази област не е еднаква. Докато в някои случаи се прави цялостна преценка въз основа на всички обстоятелства в конкретния случай, други подходи почиват на анализ, основан главно на броя на цивилните жертви.

16 Запитващата юрисдикция подчертава по-специално че практиката на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Германия) по член 4, параграф 1, първо изречение и второ изречение, точка 3 от AsylG, с който се транспонира член 15, буква в) във връзка с член 2, буква е) от Директива 2011/95, при установяване наличието на тежки и лични заплахи по отношение на лице, което не е конкретно засегнато поради присъщи за личното му положение обстоятелства, се отклонява значително от практиката, основана на цялостна преценка на конкретните обстоятелства във всеки случай, прилагана от съдилищата на други държави членки и от Европейския съд по правата на човека.

17 Според Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) установяването на тежки и лични заплахи, задължително предполага количествено определяне на „риска от убийства и ранявания“, изразен чрез съотношението между броя на жертвите в съответната зона и общия брой на населението в тази зона, като полученият резултат задължително трябва да достигне определено минимално равнище. Ако това равнище не бъде достигнато, не се налага никаква допълнителна оценка на степента на риска и дори в резултат на цялостна преценка на конкретните обстоятелства в дадения случай не може да се стигне до установяването на тежки и лични заплахи.

18 Що се отнася до положението на CF и на DN, запитващата юрисдикция посочва, че поради личното им положение не е убедена, че те са конкретно засегнати от насилието, царящо в провинция Нангархар. Въпреки това, като има предвид общото положение в областта на сигурността в тази провинция, и по-специално факта, че регионът представлява място на сражения между различни страни по силно фрагментирани конфликти (включително терористични групи) и тясно свързани с цивилното население, и че никоя страна не е в състояние ефективно да контролира региона или да защити цивилното население, жертва на бунтовниците и на правителствените сили, тя счита, че ако бъдат върнати обратно в тази провинция, поради самия факт на присъствието им там CF и DN биха били изложени на реална опасност да понесат тежки и лични заплахи поради безогледното насилие в резултат на конфликта. Освен това предвид характерната за техния профил особена уязвимост, ако CF и DN трябва да се върнат в Афганистан, те също така няма да разполагат и с приемлива алтернатива за убежище на територията на страната, тъй като по принцип би било неразумно те да се установят на други възможни места (като Кабул, Херат или Мазари Шариф).

19 Според запитващата юрисдикция, ако се направи цялостна преценка, която отчита и други, обосноваващи опасността обстоятелства, равнището на насилие в провинция Нангархар към настоящия момент трябва да се счита за толкова високо, че поради самия факт на присъствието им на въпросната територия жалбоподателите по главното производство, които не разполагат с вътрешна закрила, биха били сериозно застрашени. Ако обаче

установяването дали съществуват тежки и лични заплахи в значителна степен зависи от броя на цивилните жертви, молбите на посочените жалбоподатели по главното производство да получат субсидиарна закрила, трябва да бъдат отхвърлени.

20 При тези обстоятелства Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Висш административен съд провинция Баден-Вюртемберг) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Допускат ли член 15, буква в) и член 2, буква е) от Директива 2011/95 тълкуването и прилагането на разпоредба на националното право, съгласно която тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен конфликт (в смисъл че цивилно лице поради самия факт на присъствието си на съответната територия би било изложено на реална опасност да претърпи посочените заплахи), когато това лице не е конкретно засегнато поради присъщи на личното му положение обстоятелства, могат да са налице само ако е определен минимален брой на цивилните жертви (убити или ранени)?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос: трябва ли въпросът дали са настъпили заплахи в този смисъл, да се преценява въз основа на цялостна преценка на всички обстоятелства в конкретния случай? При отрицателен отговор: кои са другите изисквания на правото на Съюза относно тази преценка?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

21 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска тълкуване на национална правна уредба, при което, в случай че дадено цивилно лице не е конкретно засегнато поради присъщи на неговото лично положение обстоятелства, установяването дали съществуват тежки и лични заплахи срещу живота или личността на това цивилно лице поради „безогледно насилие в случай на въоръжен конфликт“ по смисъла на тази разпоредба, зависи от условието съотношението между броя на жертвите в съответната зона и общия брой на населението в тази зона да достигне определен праг.

22 За да се отговори на този въпрос, следва да се припомни, че Директива 2011/95, приета по-специално на основание член 78, параграф 2, буква б) ДФЕС, има за цел по-специално да въведе единна система за субсидиарна закрила. В това отношение от съображение 12 от посочената директива е видно, че една от основните ѝ цели е да гарантира прилагането от държавите членки на общи критерии за определяне на лицата, които реално се нуждаят от международна закрила (вж. решение от 23 май 2019 г., Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, т. 35 и цитираната съдебна практика).

23 В това отношение от член 18 от Директива 2011/95 — разглеждан във връзка с определенията на термините „лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила“ в член 2, буква е) и „статут на субсидиарна закрила“ в член 2, буква ж) от същата директива — следва, че статутът на субсидиарна закрила, предвиден в тази директива, по принцип трябва да се предоставя на всеки гражданин на трета държава и всяко лице без гражданство, за когото или което в случай на връщането му в неговата държава на произход или в

държавата по обичайното му пребиваване има реална опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15 от посочената директива (вж. решение от 23 май 2019 г., Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, т. 36 и цитираната съдебна практика).

24 Следва също да се припомни, че както отбелязва генералният адвокат в точка 16 от заключението си, Директива 2011/95 отменя и заменя Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, 2004 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52), считано от 21 декември 2013 г., и че тази промяна в нормативната уредба не води до никакво изменение в правния режим на предоставянето на субсидиарна закрила, нито пък по отношение на номерирането на съответните разпоредби. Поради това текстът на член 15, буква в) от Директива 2011/95 е напълно идентичен с този на член 15, буква в) от Директива 2004/83, така че съдебната практика по втората от тези разпоредби е релевантна за тълкуването на първата (вж. в този смисъл решение от 13 януари 2021 г., Bundesrepublik Deutschland (Статут на бежанец на лице без гражданство от палестински произход), C-507/19, EU:C:2021:3, т. 37).

25 Член 15 от Директива 2011/95 предвижда три вида „тежки посегателства“, чието установяване може да доведе до предоставяне на субсидиарна закрила на лицето, което ги понася. Що се отнася до основанията, посочени в буква а), а именно „смъртно наказание или екзекуция“, и в буква б), а именно опасност от „изтезание или нечовешко или унизително отношение“, тези „тежки посегателства“ обхващат ситуации, при които молителят за субсидиарна закрила е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство (решение от 17 февруари 2009 г., Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, т. 32).

26 За сметка на това, както е уточнил Съдът, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от същата директива, което се изразява в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една „по-обща опасност“ от посегателство, в сравнение с посочените в букви а) и б) от същия член. По този начин се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на въоръжен конфликт, която поражда „безогледно насилие“, което предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение (решение от 17 февруари 2009 г., Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, т. 33 и 34).

27 С други думи, както отбелязва генералният адвокат в точка 20 от заключението си, установяването дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 не е обвързано от условието търсещият субсидиарна закрила да представи доказателство, че той е конкретно засегнат поради присъщи на неговото лично положение обстоятелства.

28 Всъщност в този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или

евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от посочената директива (решение от 17 февруари 2009 г., Elgafaji, C-465/07, EU:C:2009:94, т. 35).

29 В конкретния случай, както е отбелязано в точка 18 от настоящото решение, запитващата юрисдикция не е била убедена, че жалбоподателите по главното производство, поради личното им положение, са конкретно засегнати от насилието, царящо в провинция Нангархар. За сметка на това, тя счита, че като се има предвид общото положение в областта на сигурността в тази провинция, ако бъдат върнати обратно, поради самият факт на присъствието им там посочените жалбоподатели по главното производство биха били изложени на реална опасност да понесат тежки и лични заплахи поради безогледното насилие в резултат на конфликта.

30 Както обаче бе припомнено в точка 17 от настоящото решение, съгласно съдебната практика на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) установяването на тежки и лични заплахи задължително предполага количествено определяне на „риска от убийства и ранявания“, изразен чрез съотношението между броя на жертвите в съответната зона и общия брой на населението в тази зона, като съотношението задължително трябва да достигне определено минимално равнище. Ако това минимално равнище не бъде достигнато, не се извършва цялостна преценка на конкретните обстоятелства в дадения случай.

31 В това отношение обаче следва да се приеме, от една страна, че критерият, възприет от Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд), съгласно който установяването дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 предполага, че броят на вече установените жертви спрямо цялото население в съответния регион е достигнал определен праг, несъмнено може да се счита за релевантен, за да се установи дали съществува такива заплахи.

32 Всъщност, ако е налице голямо съотношение между общия брой на живеещите в съответния регион цивилни лица и действителните жертви на насилие, извършено от страните в конфликта срещу живота или физическата неприкосновеност на цивилните лица в този регион, може да се направи извод, че в бъдеще в посочения регион би могло да има и други цивилни жертви. Така подобна констатация би позволила да се установи съществуването на тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директива 2011/95.

33 От друга страна обаче, важно е да се отбележи, че същата констатация не може да бъде единственият определящ критерий, за да се установи съществуването на „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95. По-специално липсата на такава констатация сама по себе си не е достатъчна, за да се изключва систематично и при всякакви обстоятелства съществуването на риск от такива заплахи по смисъла на посочената разпоредба и поради това да доведе автоматично и без изключения до изключване на субсидиарната закрила.

34 Всъщност подобен подход би бил в противоречие, на първо място, с целите на Директива 2011/95 за предоставяне на субсидиарна закрила на всяко лице, което се нуждае от такава закрила. По-конкретно, както е видно от съображения 6 и 12 от посочената директива,

нейната основна цел е по-специално да гарантира прилагането от държавите членки на общи критерии за определяне на лицата, които реално се нуждаят от международна закрила, като им предложи сходен статут.

35 Систематичното прилагане от компетентните органи на държава членка на един-единствен количествен критерий — който може да бъде несигурен от гледна точка на своята надеждност предвид конкретната трудност да се открият обективни и независими източници на информация близо до зоните на въоръжен конфликт — като минимален брой цивилни жертви, ранени или починали, за да се откаже предоставянето на субсидиарна закрила, може обаче да доведе до това националните органи да откажат предоставянето на международна закрила в нарушение на задължението на държавите членки да определят лицата, които реално се нуждаят от такава субсидиарна закрила.

36 На второ място, подобно тълкуване би могло да подтикне молителите за международна закрила да отидат в държавите членки, които не прилагат критерия за определен праг на вече установените жертви или възприемат в това отношение по-нисък праг, което би могло да насърчи практиката на forum shopping за заобикаляне на установените с Директива 2011/95 правила. Следва обаче да се посочи, че съгласно текста на съображение 13 от посочената директива сближаването на правилата относно признаването и съдържанието на статута на бежанец и статута на субсидиарна закрила би следвало да допринесе по-конкретно „за ограничаване на вторичното придвижване на молителите за международна закрила между държавите членки“ в случаите, в които това придвижване се дължи единствено на съществуващи различия в правните норми на държавите членки.

37 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска тълкуването на национална правна уредба, при което, в случай че дадено цивилно лице не е конкретно засегнато поради присъщи на неговото лично положение обстоятелства, установяването дали съществуват тежки и лични заплахи срещу живота или личността на това цивилно лице поради „безогледно насилие в случай на въоръжен конфликт“ по смисъла на тази разпоредба, да зависи от условието съотношението между броя на жертвите в съответната зона и общия брой на населението в тази зона да достигне определен праг.

По втория въпрос

38 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на тази разпоредба, се изисква извършването на цялостна преценка на всички обстоятелства в конкретния случай и, ако случаят не е такъв, какви други изисквания трябва да бъдат изпълнени за тази цел.

39 За да се отговори на този въпрос, в самото начало следва да се констатира, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 56 от заключението си, че понятието „тежки и лични заплахи“ срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува разширително.

40 Така, за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95, се изисква да се вземат предвид всички релевантни обстоятелства по случая, и по-специално на тези, които характеризират положението в страната на произход на молителя.

41 Всъщност, що се отнася до молба за международна закрила, подадена на основание член 15, буква в) от Директива 2011/95, макар в тази молба да не се посочват доказателства, присъщи за положението на молителя, от член 4, параграф 3 от същата директива следва, че преценяването на такава молба трябва да бъде извършено за всеки отделен случай, при което трябва да се вземат предвид редица елементи.

42 Сред тези елементи фигурират по-специално съгласно член 4, параграф 3, буква а) от посочената директива „всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата“.

43 По-конкретно, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 56 и 59 от заключението си, може също така да се отчетат интензитетът на въоръжените сблъсъци, равнището на организираност на участващите въоръжени сили и продължителността на конфликта като обстоятелства, които се вземат предвид при преценката на реалната опасност от тежки посегателства по смисъла на член 15, буква в) от Директива 2011/95 (вж. в този смисъл решение от 30 януари 2014 г., Diakité, C-285/12, EU:C:2014:39, т. 35), както и други елементи, като географския обхват на положението на безогледно насилие, действителното местоназначение на молителя в случай на връщане в съответната страна или съответния регион и евентуалното умишлено насилие срещу цивилното насилие, извършено от враждуващите страни.

44 От това следва, че систематичното прилагане от компетентните органи на държава членка на критерий като минималния брой цивилни жертви, ранени или починали, за да се определи степента на интензивност на даден въоръжен конфликт, без да се разгледат всички релевантни обстоятелства, които характеризират положението в страната на произход на молителя за субсидиарна закрила, противоречи на разпоредбите на Директива 2011/95, доколкото може доведе до това посочените органи да откажат предоставянето на такава закрила в нарушение на задължението на държавите членки да определят лицата, които реално се нуждаят от посочената закрила.

45 С оглед на изложените по-горе съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на тази разпоредба, се изисква извършването на цялостна преценка на всички обстоятелства в конкретния случай, и по-специално на тези, които характеризират положението в страната на произход на молителя.

По съдебните разноски

46 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) **Член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска тълкуването на национална правна уредба, при което, в случай че дадено цивилно лице не е конкретно засегнато поради присъщи на неговото лично положение обстоятелства, установяването дали съществуват тежки и лични заплахи срещу живота или личността на това цивилно лице поради „безогледно насилие в случай на въоръжен конфликт“ по смисъла на тази разпоредба, да зависи от условието съотношението между броя на жертвите в съответната зона и общия брой на населението в тази зона да достигне определен праг.**

2) **Член 15, буква в) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали съществуват „тежки и лични заплахи“ по смисъла на тази разпоредба, се изисква извършването на цялостна преценка на всички обстоятелства в конкретния случай, и по-специално на тези, които характеризират положението в страната на произход на молителя.**

Подписи